

Ders : 206

Konu : NAMAZIN FAYDALARI VE HİKMETLERİ - 2

NAMAZIN FAYDALARI VE HİKMETLERİ -2

a 3. Namaz, Bir Eğitim Programıdır:

Günde beş defa Allah'a yönelen, O'ndan yardım isteyen, O'ndan af dileyen bir müslüman; bu ruh ve beden eğitimini yapar. Yüce Rabbimiz:

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ*

"Sabır ve namaz ile Allah'tan yardım isteyin. Şüphesiz o (sabır ve namaz), Allah'a saygıdan kalbi ürperenler dışında herkese zor ve ağır gelen bir görevdir."¹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ*

"Ey iman edenler! Sabır ve namaz ile Allah'tan yardım isteyin. Çünkü Allah muhakkak sabredenlerle beraberdir."² buyurmaktadır.

Bedenin sağlıklı, ruhun huzurlu olabilmesi namazla mümkündür.

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ * أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ * الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ*

"...Onlar ki, namazlarını kılmağa devam ederler. İşte bunlar varis olanların ta kendileridir. Onlar Firdevs Cennetlerine varis olurlar. Onlar orada ebedî kalacaklardır."³

Mü'min, hem kendisinden, hem de aile fertlerinin mü'min ve muvahhid olarak yetişmelerinden sorumludur. Hem kendisinin, hem aile fertlerinin Cehennem ateşine sürüklenmelerine sebep olacak fitne ve isyana karşı tedbirleri almakla mükelleftir. Cenab-ı Hak:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فُؤَا أُنْفُسِكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ

"Ey inananlar! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun..."⁴ buyurmaktadır. Diğer bir ayette de:

"Ailene (ve ailende sorumlu olduğun kişilere) namazı emret, üzerinde sabır ile dur (uygulanmasını sağla). Biz senden rızık istemiyoruz. Biz seni rızıklandırırız. Güzel sonuç takvâ ile olur."⁵ buyurulmaktadır.

Resûlullah (s.a.v.) de şöyle buyurmaktadır:

"Sizin en hayırlınız, ailesine hayırlı olanınızdır."⁶

Salih kulları için Cenneti yaratan Allah, Cennete götürücü amelleri de farz kılmıştır. Bu amellerin başında da namaz gelmektedir. Namazı ihmal etmek, çeşitli bahanelerle terketmek en büyük gaflettir.

¹ Bakara suresi, 45. ayet

² Bakara suresi, 153. ayet

³ Mü'minun suresi, 9-11. ayetler

⁴ Tahrim suresi, 6. ayet

⁵ Tâhâ sûresi 132.âyet

⁶ İbn Mâce, Nikâh 50

Resûlullah (s.a.v.):

"Namaz kılmayanın dini sağlam değildir. Dinde namazın yeri, vücutta başın yeri gibidir."⁷

a 4. Namaz istikâmettir:

Kibleye yönelerek namaza niyet eden bir müslüman, istikâmet üzere olmayı istemektedir. İstikâmet ise İslâm yolu ve onun güzellikleridir.

Müslüman kötülüklerden uzaklaşmayı ve sırât-ı mustakîm (İslâm yolu üzere olmayı) her rekatta okuduğu Fâtiha sûresi ile Allah'tan ister.

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ*

"Bize doğru yolu göster." sırrı ile kul; imanda, ibadette, aile hayatında, sosyal hayatta istikâmet üzere olmayı ister. Allah'a teslimiyetin zirvesine ulaşmayı hedefler.

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerîm'de:

قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ
أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ*

"Şüphesiz benim namazım da, diğer ibadetlerim de, yaşamam da, ölümüm de âlemlerin Rabbi ALLAH içindir." O'nun hiçbir ortağı yoktur. İşte ben bununla emrolundum. Ben müslümanların ilkiyim." 8 buyurarak bu teslimiyetimizi ister.

Resûlullah (s.a.v.) de şöyle buyurur:

اسْتَقِيمُوا وَلَنْ تَخْصُوا. وَاعْلَمُوا أَنَّ خَيْرَ أَعْمَالِكُمُ الصَّلَاةُ. وَلَا يُحَافِظُ عَلَى الْوُضُوءِ
إِلَّا مُؤْمِنٌ

"İstikamet üzere olun. Bunu tam başaramayacaksınız. O halde en hayırlı ameliniz namazdır. Kâmil müminden başkası iyi abdest almaya ve abdestli kalmaya özen gösteremez."⁹

Namaz, mü'minin vakitlerini düzenler. Düzenli hareket etme, her şeyini plânlı ve programlı yapma fırsatını verir. İnsanın sosyal yönünü kuvvetlendirir. Müslüman, cemaatten kopuk bir hayat sürdüremez. Çünkü müslüman cemiyet adamıdır. Namaz kılanlar arasında yardımlaşma, dostluk ve kardeşlik duyguları gelişir. Âmiri-memuru, zengini-fakiri aynı safta durdurur. Bütün insanların eşit olduğunu, hiçbirinin diğerine üstün olmadığını gösterir.

Namaz, bir disiplindir. Beş vakit namazını düzenli bir şekilde kılan bir müslüman düzenli bir hayat yaşar. Bütün günü âdetâ ibâdetle geçmiş gibi olur. Yatsı namazı ile günün muhasebesini yaparak dünya ve âhiret hesabını düşünerek daha dikkatli olmaya yönelir.

Namaz, toplumda sosyal problemlerin çözümüne yardımcı olur. Çünkü her meslek ve sınıftan insan, günde beş kere camilerde bir araya gelir, birbirlerini daha yakından tanır ve birbirlerinin dertleriyle ilgilenirler. Böylece toplum güçlenir, zayıflar yardım görür, yoksulların ihtiyaçları giderilir.

Mescitler, Allah'ın evi ve dünyanın cennet bahçeleridir. Şeytandan ve şeytani anlayışlardan sığınılacak kalelerdir. Müslüman, mescidde huzur bulur, Müslüman kardeşleriyle orada kaynaşır. Salih amele, hayra, birlik ruhuna, ümmet şuuruna orada ulaşır. Bu sebeple Resûlullah (s.a.v.) de şöyle buyurmuştur:

⁷ Mu'cemu's-Sağîr, Taberânî, Hd. No: 107

⁸ Enam suresi, 162-163. ayetler

⁹ İbni Mâce, Tahare 4

صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفِدِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً

"Cemaatle kılınan namaz, yalnız kılınan namazdan yirmiyedi derece daha faziletlidir."¹⁰

"Yatsı namazını cemaatle kılan, gecenin yarısını, sabahı da cemaatle kılan, gecenin tamamını ibâdetle geçirmiş sayılır."¹¹

"İnsanlar ezan okumanın ve namazda birinci safta bulunmanın ne kadar faziletli olduğunu bilselerdi, sonra bunları yapabilmek için kur'a çekmek zorunda kalsalardı kur'a çekerlerdi. Şayet camide cemaate erken yetişmenin ne kadar faziletli olduğunu bilselerdi, birbirleriyle yarışa girerlerdi. Eğer yatsı namazı ile sabah namazındaki fazileti bilselerdi, emekleyerek ve sürünerek de olsa bu iki namaza gelirlerdi."¹²

"Sabah namazını kılan kimse Allah'ın himayesindedir. Dikkat et, ey Ademoğlu! Allah, bizzat himayesinde olan bir konuda seni sorguya çekmesin."¹³

"Bir kimse evinde güzelce temizlenir, sonra Allah'ın farzlarından bir farzı yerine getirmek için Allah'ın evlerinden birine giderse, attığı adımlardan her biri, bir günahı silip yok eder. Diğer adımı da onu bir derece yükseltir."¹⁴

"Kul namaza durduğunda, bütün günahları getirilir. Başı ve omuzları üzerine konulur. Rûku' ve secdeye gittikçe dökülür, o insandan ayrılır."¹⁵

Cemaate gitmek için yürümek bile sevaptır. Çünkü ibâdet, namazdan önce başlar. Namaz için abdest almak, bu niyetle yola çıkmak ayrıca amel defterine sevap olarak yazılır.

Cemaatle namazlarda dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır. Bunlar:

1. Vakit yaklaştığında namaza hazırlık yapmak,
2. Namaza yetişememe korkusu olsa bile koşmamak,
3. Camiye, Eûzü-Besmele çekerek sağ ayakla girmek, çıkarken sol ayakla çıkmak,
4. Ezan okunduğu zaman müezzinin söylediklerini tekrar etmek,
5. Müezzin, kâmette "Hayyala's-salah" deyince ayağa kalkmak ve düzgün bir şekilde saf olmak,
6. Safları yara yara ön tarafa geçmemek,
7. İmâmın arkasında namaz kıldırabilecek kadar kıraati ve bilgisi olanların durması,
8. Namaz kılanların önünden geçmemek,
9. Camiden çıkarken itişip kakışmamak,
10. Camiye gelirken soğan, sarımsak gibi şeyler yememek,

İnsan ki, bu âleme tek gelir ve tek gider,
Ya ballar ile dolar, ya bir boş petek gider.
Kimi Hakk'a kul olur, parıldar inci gibi,
Kimi gönüllerden nazik, kimi de ipek gider

M. Necati Bursalı

¹⁰ Müslim, Mesâcid 42

¹¹ Ebû Dâvûd, Salat 45

¹² Buhârî, Ezân 9

¹³ Müslim, Mesâcid 261-262

¹⁴ Müslim, Mesâcid 282

¹⁵ Mu'cemu's-Sağîr, Taberânî, Hd. No: 794

Alınacak Dersler:

1. Mü'min, namaz şuuruna eren, bu şuurla hareket eden insandır.
2. Günde kırk defa Allah'tan istikamet üzere olmayı isteyen Müslüman; hayatın her safhasında istikamet üzere olmaya gayret etmelidir.
3. Cemaatle namaza devam etmeli ve cemaat şuuruna sahip olmalıdır.

Baş eğmeyiz zalimlerin zoruna,
Çekirdekler meyva verir yarına,
Kara-sevdalıyız Hakkın Nuruna,
Kökümüz, dalımız Mevlâya gider.
Abdürrahim Karakoç

Not: Bu hafta;

1. Tahrir suresi 6. ayetin tefsirini okuyalım.
2. Bakara suresi 153. ayeti ezberleyelim.